ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ			
Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Графіки	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	7

РОБОТА В ГРАФІЧНИХ МАТЕРІАЛАХ

Семестр 7 (осінь 2026)

Викладач	Скляр Дмитро Віталійович
E-mail	sclyardima@ukr.net
Заняття	За розкладом, ауд. 13 (1 корпус) (дистанційно)
Консультації	
Адреса	к. 405, поверх 4, корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою. В разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Умови листування:

1) у листі обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — КП/Гр) та ім'я автора — анонімні листи розглядатися не будуть; 2) файли підписувати таким чином: *прізвище, назва дисципліни, тема завдання.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного вивчення дисципліни студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Робота в матеріалі» навчання, «Кольорознавство», «Загальний курс композиції», які вони вивчали протягом 1–3 рр. навчання.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1.Іващенко О.В. «Робота в матеріалі»: методичні рекомендації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2020.

2. Христенко В.Є. Техніки авторського друку. Навчальний посібник. ХДАДМ — Харків: Колорит. 2004

3. Дидактичний матеріал (естампи майстрів, курсові роботи студентів) з методичного фонду кафедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Гаджет (комп'ютер або телефон або планшет з доступом до мережі Інтернет). Блокнот або папір для ескізів, олівець, акварель, гуаш, кольорові олівці або комп'ютерна техніка (комп'ютер, сканер, планшет). Програми, необхідні для виконання ескізів: Adobe Photoshop, Adobe Illustrator. Матеріали й інструменти для виконання завдань: лінолеум і лінограверні різці у разі вибору студентом лінограверюри, латунь і офортна голка у разі вибору студентом офорту, літографський камінь і літографський олівець — літографії відповідно.

Обладнання для друку естампів: офортний станок і позолотний прес знаходиться в майстерні лінограверюри і ксилографії (ауд. №10) та використовуються студентами за необхідності відповідно до обраної друкованої техніки. Для опанування дисципліною необхідно мати наступні матеріали та інструменти окрім вищезазначених: папір, фарбу типографську або фарбу олійну, мастихін, валик для розкатки фарби, скипидар, ганчір'я.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Робота в графічних матеріалах» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми, техніка виконання — офорт, лінограверюра, літографія є вибірковими компонентами освітньо-професійної програми.

Мета дисципліни – формування фахових компетентностей

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметнопросторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 17.Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом підготовки бакалаврів денної форми навчання, викладання «Робота в графічних матеріалах» передбачено у VII -VIII семестрах в обсязі 9 кредитів ECTS (270 годин). Із них: лекцій - 8 годин, практичних занять - 117 годин, самостійної роботи 145 годин. Навчальним планом підготовки бакалаврів заочної форми навчання, викладання «Робота в графічних матеріалах» передбачено у VI I-VIII семестрах в обсязі 9 кредитів ECTS (270годин). Із них: аудиторних занять 31 година, самостійної роботи 239 годин. Структура дисципліни містить 1 тему та складається з 2-х модулів.

РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Завдання 1. Виконання кольорового ескізу на тему «Автопортрет із другом»

— Формулювання художньої ідеї твору.

— Розробка авторської концепції рішення теми.

— Робота над ескізами, пошук образотворчих засобів рішення теми.

МОДУЛЬ 2

Тема 1. Завдання 2. Виконання кольорового ескізу на тему «Друг з автопортретом»

— Формулювання художньої ідеї твору.

— Розробка авторської концепції рішення теми.

— Робота над ескізами, пошук образотворчих засобів рішення теми.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою ескізів за темою, виготовленням друкарських форм та друку естампів. Самостійна робота студентів спрямована на збір необхідної інформації, вдосконалення затвердженого ескізу, отримання високорівневого відбитку.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Для отримання семестрової оцінки необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних переглядів результатів виконання практичних завдань студентів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу.

Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності неприпустимі. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html

https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/

РОЗКЛАД КУРСУ

Семестр 7: Автопортрет із другом

Тиждень	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	лекція	Видача завдання, його умов, мети. Перегляд робіт попередніх років із фонду.	4		
2	практичне	Обговорення ідеї творчого задуму першої теми (Автопортрет з другом), засобів, які б найкраще розкривали ідею	4		
3	практичне	Виконання moodboard. Обговорення початкових ескізів, графічної мови ескізів	4		
4	практичне	Обговорення композиції ескізів, кольорового рішення ескізів	4		
5	практичне	Робота над персонажами. Обговорення стилізації персонажів	4		
6	практичне	Робота над персонажами. Обговорення адаптивності ескізу під конкретну друковану техніку	4		
7	практичне	Початок роботи над повнорозмірним ескізом. Тональне рішення	4		
8	практичне	Продовження роботи над повнорозмірним ескізом. Декілька варіантів кольорового рішення.	4	**Модульний перегляд**	

9	практичне	Завершення роботи над повнорозмірним ескізом.	4		
10	практичне	Обговорення ідеї творчого задуму другої теми (Друг з автопортретом), засобів, які б найкраще розкривали ідею	4		
11	практичне	Обговорення композиції ескізів, кольорового рішення ескізів	4		
12	практичне	Робота над персонажами. Обговорення стилізації персонажів	4		
13	практичне	Початок роботи над повнорозмірним ескізом. Тональне рішення	4		
14	практичне	Продовження роботи над повнорозмірним ескізом. Декілька варіантів кольорового рішення.	4		
15	практичне	Завершення роботи над повнорозмірним ескізом. Оформлення естампів у паспарту. Підпис Оформлення естампів під пластик. Монтаж експозиції	4		
16				**Екзаменаційний перегляд**	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Модульний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно

та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для вико-нання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за мистецьку активність студента під час навчання: участь у всеукраїнських художніх виставках, конкурсах та олімпіадах. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Іващенко О.В. «Робота в матеріалі»: методичні рекомендації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2020.
3. Христенко В.Є. Техніки авторського друку: офорт, літографія, шовкотрафаретний друк: навчальний посібник / В.Є. Христенко. – Х.: Колорит, 2004. – 83 с. :іл.
4. Касіян В. І. Мистецтво графіки / В. І. Касіян. – К.: Держвидав, 1960.
5. D.G Berri The Art of Lithography Hardcover – Wentworth Press August 24, 2016. 64 pages

Допоміжна:

1. Олександр Пічкур «Теорія і практика композиції» Ліра-К, 2022 – 228 с.
3. Kandinsky, W. Punkt und Linie zu Fläche: Beitrag zur Analyse der malerischen Elemente. — München: Verlag A.Langen, 1926
5. Elizabeth Robins Pennell , Joseph Pennell Lithography and Lithographers; Some Chapters in the History of the Art. Andesite Press (August 8, 2015) 358 pages.